03.09.2024

Eduskunnan sivistysvaliokunta

Asia: Hallituksen vuosikertomus 2023 / Psykoterapian puolesta – Kansalaisaloite psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi KAA 3/2021 vp – EK 19/2022

Petteri Orpon hallituksen ohjelma sisältää kirjauksen, jonka mukaan psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta vahvistetaan uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi. Psykoterapiakoulutusta koskeva hallituksen esitys tulee hallitusohjelman mukaan antaa vuonna 2025 ja sille on osoitettu määrärahat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan momentille 29.40.20 (Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot).

STM ja OKM ovat aloittaneet sisällöllisen työn tarkemman vision ja tavoitetilan muodostamiseksi liittyen palvelujärjestelmän kehittämiseen ja psykoterapiakoulutuksen uudistamiseen osana sitä. Matalan kynnyksen palvelujen edellyttämän osaamisen ja psykoterapeuttikoulutuksen ensimmäisen vaiheen kokonaisuuden muodostaminen osaksi tutkintoja on keskeisesti OKM:n toimialaa, mutta sillä on oleellisia vaikutuksia myös varsinaiseen psykoterapeuttikoulutukseen sekä palvelujärjestelmään, joten työ tullaan tekemään ministeriöiden tiiviissä yhteistyössä.

Etenemisen kannalta keskeistä on ensin valmistella ehdotus matalan kynnyksen palveluiden edellyttämän osaamiskokonaisuuden sisällyttämisestä olemassa oleviin tutkintoihin, sisältäen ehdotuksen asianomaisista tutkinnoista, koulutuksen järjestämisestä, sisällöstä ja rahoituksesta.

Varsinaisen täysimittaisen psykoterapeuttikoulutuksen sääntely on johdannainen tälle ensi vaiheen työlle ja toteutetaan osana ammattihenkilölainsäädännön uudistusta, jossa arvioidaan psykoterapeuttien ammattisääntelyn muutostarpeita laajemminkin. Nämä muutokset on tarkoitus esittää lokakuussa 2025. Todennäköisesti edellä kuvatun ensimmäisen vaiheen muutokset ja ammattihenkilölainsäädännön muutokset on esitettävä rinnakkain. Näin ollen muutosten talousarviovaikutukset realisoituvat kokonaisuudessaan vuodesta 2026 lukien.

STM:n asettaa kokonaisuutta koordinoivan ohjausryhmän hyödyntäen myös mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia rakenteita. Ohjausryhmä päättää työn tarkemmasta etenemisestä. Valmistelussa hyödynnetään mahdollisimman laajasti jo olemassa olevia yhteisiä rakenteita (Hyvän työn ohjelma, Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnat).

Valmistelu edellyttää laajaa selvitystyökokonaisuutta vuosien 2024 ja 2025 aikana.

Juha Luomala, Sosiaalineuvos, STM